

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (septintoji kolegija) SPRENDIMAS

2015 m. rugsėjo 3 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą — Teisės aktų derinimas — Kosmetikos gaminiai — Vartotojų apsauga — Reglamentas (EB) Nr. 1223/2009 — Taikymo sritis — Spalvoti nekorekciniai teminiai kontaktiniai lęšiai — Nuoroda ant pakuotės, kurioje gaminys apibūdinamas kaip kosmetikos gaminys — Vartotojų apsauga“

Byloje C-321/14

dėl *Landgericht Krefeld* (Vokietija) 2014 m. birželio 4 d. ir rugpjūčio 4 d. nutartimis, kurias Teisingumo Teismas atitinkamai gavo 2014 m. liepos 4 d. ir rugpjūčio 11 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Colena AG

prieš

Karnevalservice Bastian GmbH

TEISINGUMO TEISMAS (septintoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas J.-C. Bonichot, teisėjai A. Arabadžiev ir C. Lycourgos (pranešėjas),

generalinis advokatas N. Jääskinen,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

— *Karnevalservice Bastian GmbH*, atstovaujamos advokato C. Ballke,

— Čekijos vyriausybės, atstovaujamos M. Smolek ir S. Šindelková,

— Prancūzijos vyriausybės, atstovaujamos F. Gloaguen ir D. Colas,

— Europos Komisijos, atstovaujamos G. Wilms ir P. Mihaylova,

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinio advokato nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

priima šį

* Proceso kalba: vokiečių.

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2009 m. lapkričio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1223/2009 dėl kosmetikos gaminių (OL L 342, p. 59) išaiškinimo.
- 2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant *Colena AG* (toliau – *Colena*) ir *Karnevalservice Bastian GmbH* (toliau – *Karnevalservice*) ginčą dėl pastarosios bendrovės vykdomos prekybos spalvotais nekorekciniais teminiais kontaktiniais lešiais (toliau – nagrinėjami lešiai).

Sąjungos teisė

- 3 Reglamento Nr. 1223/2009 6 konstatuojamojoje dalyje nustatyta:

„Šis reglamentas taikomas tik kosmetikos gaminiams ir netaikomas vaistams, medicinos priemonėms arba biocidiniams produktams; šį atskirimą pirmiausia nulemia išsamus kosmetikos gaminių apibrėžimas, apimantis tiek jų naudojimo sritis, tiek jų naudojimo paskirtį.“

- 4 Šio reglamento 7 konstatuojamojoje dalyje nustatyta:

„Nustatant, ar gaminyje priklauso kosmetikos gaminiams, reikėtų atsižvelgti į konkretų atvejį, įvertinant visas gaminio savybes. <...>“

- 5 Šio reglamento 1 straipsnyje „Taikymo sritis ir tikslas“ numatyta:

„Šiuo reglamentu nustatomos taisyklės, kurias turi atitikti visi rinkai pateikiami kosmetikos gaminiai, kad būtų užtikrintas vidaus rinkos veikimas ir labai gera žmonių sveikatos apsauga.“

- 6 To paties reglamento 2 straipsnio „Apibrėžtys“ 1 dalyje nustatyta:

„Šiame reglamente naudojamų sąvokų apibrėžtys:

- a) „kosmetikos gaminyje“ – tai medžiaga arba mišinys, skirtas išorinėms žmogaus kūno dalims (epidermiui, plaukams, nagams, lūpoms ir išoriniams lyties organams) arba dantims ar burnos ertmės gleivinei, norint tik arba daugiausia valyti, kvėpinti, pakeisti išvaizdą, apsaugoti, išlaikyti jų gerą būklę arba pašalinti kūno kvapus;
- b) „cheminė medžiaga“ – natūralus arba gamybos proceso metu gautas cheminis elementas ir cheminių elementų junginys, įskaitant priedus, reikalingus jo stabilumui išlaikyti, ir priemaišas, atsirandančias gaminant, išskyrus tirpiklius, kurie gali būti atskirti nedarant poveikio cheminės medžiagos stabilumui ar nepakeičiant jos sudėties;
- c) „mišinys“ – dviejų ar daugiau cheminių medžiagų mišinys ar tirpalas;

<...>“

- 7 Reglamento Nr. 1223/2009 19 straipsnio „Ženklintas“ 1 dalyje iš esmės numatyta, kad kosmetikos gaminiai gali būti pateikiami rinkai tik tuomet, kai ant pakuotės neištrinamomis, lengvai įskaitomomis ir gerai matomomis raidėmis pateikiama atitinkama informacija, visų pirma: atsakingo asmens pavadinimas arba registruotas pavadinimas bei adresas, nominalus turinys, nurodytas pakavimo metu, data, iki kurios tinkamomis sąlygomis laikomas kosmetikos gaminyje išlaiko savo pirminę funkciją, konkretūs nurodymai dėl atsargumo priemonių, gamybos partijos numeris arba kosmetikos gaminių identifikavimo nuoroda ir ingredientų sąrašas.

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

- 8 *Karnevalservice* Vokietijoje prekiauja nagrinėjamais lėšiais. Šiais gaminiais ji prekiauja ne tam, kad ištaisytų kokį nors regėjimo trūkumą, bet labiau siekia pakeisti naudotojo išvaizdą, pirmiausia švenčių progomis. Ant nagrinėjamų lėšių pakuotės nurodyta, jog tai yra „akims skirta kosmetikos priemonė, kuriai taikoma Kosmetikos direktyva“.
- 9 2013 m. spalio 24 d. *Colena* kreipėsi į *Landgericht Krefeld* (Krefeldo apygardos teismas) su prašymu dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo, kad *Karnevalservice* būtų uždrausta prekiauti nagrinėjamais lėšiais, ant pakuotės nenurodant tam tikros informacijos, kuri turi būti pateikta pagal Reglamentą Nr. 1223/2009 19 straipsnio 1 dalį. 2013 m. spalio 29 d. ir 2013 m. gruodžio 11 d. sprendimais šis teismas atmetė ieškinį ir nusprendė, kad nagrinėjami lėšiai negali būti laikomi „kosmetikos gaminiais“, kaip tai suprantama pagal šį reglamentą, todėl jis netaikytinas.
- 10 *Colena* apskundė šį sprendimą *Oberlandesgericht Düsseldorf* (Diuseldorfo aukštesnysis apygardos teismas, Vokietija). 2014 m. sausio 9 d. sprendimu šis teismas pakeitė *Landgericht Krefeld* priimtą sprendimą ir patenkino prašymą dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo; jis nusprendė, jog, nepaisant to, kad nagrinėjami lėšiai negali būti laikomi „kosmetikos gaminiais“, kaip tai suprantama pagal Reglamentą Nr. 1223/2009, vis dėlto jiems turi būti taikomos šio reglamento nuostatos, nes ant gaminio pakuotės nurodyta, jog tai yra „akims skirta kosmetikos priemonė, kuriai taikoma Kosmetikos direktyva“, o toks užrašas suteikia kiekvienam „paprastam pakankamai informuotam, apdairiam ir nuovokiam vartotojui“, kaip tai suprantama pagal Vokietijos teisę, įspūdį, jog tai iš tikrųjų yra kosmetikos gaminys, kaip tai suprantama pagal šį reglamentą.
- 11 2014 m. sausio 30 d. *Karnevalservice* prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teisme, į kurią kreiptasi išnagrinėti *Oberlandesgericht Düsseldorf* paskirtų laikinųjų apsaugos priemonių pagrįstumą, pateikė skundą dėl šio sprendimo.
- 12 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad atsakymas į klausimą, ar gaminys, kuris nėra kosmetikos gaminys, kaip tai suprantama pagal Reglamentą Nr. 1223/2009, vis dėlto turi atitikti pastarojo reikalavimus, nes ant jo pakuotės nurodyta, jog tai yra „akims skirta kosmetikos priemonė, kuriai taikoma Kosmetikos direktyva“, yra esminis siekiant išspręsti jo nagrinėjamą ginčą. Apeliacinėje byloje priimtas *Oberlandesgericht Düsseldorf* sprendimas, kuriuo pakeičiamas priešingas prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo sprendimas, ir vienas kitam prieštaraujantys *Landgericht Essen* (Eseno apygardos teismas) sprendimai iš tiesų parodo nacionalinių teismų abejones dėl Reglamentą Nr. 1223/2009 taikymo srities apimties.
- 13 Be to, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad Vokietijoje buvo priimta prieštaringų teismo sprendimų, kiek tai susiję su klausimu, ar kontaktiniams lėšiams, kaip antai nagrinėjami šioje pagrindinėje byloje, taikomas Reglamentas Nr. 1223/2009. Jis mano, kad siekiant priimti sprendimą jo nagrinėjamoje byloje būtina gauti atsakymą į šį klausimą.
- 14 Šiomis aplinkybėmis *Landgericht Krefeld* nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:
 - „1. Ar Reglamentą Nr. 1223/2009 reikia aiškinti taip, kad gaminys, kuriam netaikomas minėtas reglamentas, vis tiek turi atitikti jo reikalavimus vien dėl to, kad ant jo pakuotės nurodyta, jog tai yra „akims skirta kosmetikos priemonė, kuriai taikoma Kosmetikos direktyva“?
 2. Ar Reglamentą Nr. 1223/2009 reikia aiškinti taip, kad jis netaikomas vadinamiesiems nekorekciniais teminiams kontaktiniams lėšiams?“

Dėl prejudicinių klausimų

- 15 Savo klausimais, kuriuos reikia nagrinėti kartu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės teiraujasi, ar Reglamentas Nr. 1223/2009 turi būti aiškinamas taip, jog jis taikomas nagrinėjamiems lėšiams, nes jie arba atitinka nustatytas reglamento taikymo sąlygas, arba, jei šių sąlygų ir neatitinka, ant jų pakuotės nurodyta, jog tai yra „akims skirta kosmetikos priemonė, kuriai taikoma Kosmetikos direktyva“.
- 16 Siekiant nustatyti, ar gaminiui taikomas Reglamentas Nr. 1223/2009, reikia remtis šio reglamento 1 straipsniu, kuriame numatyta, kad juo siekiama nustatyti taisykles, kurias turi atitikti „visi rinkai pateikiami kosmetikos gaminiai“. Šį straipsnį papildė sąvoka „kosmetikos gaminys“ apibrėžtis, pateikta minėto reglamento 2 straipsnio 1 dalies a punkte.
- 17 Bendrai įvertinus šias abi nuostatas matyti, kad Reglamentas Nr. 1223/2009 taikomas visiems gaminiams, kurie atitinka šio 2 straipsnio 1 dalies a punkte pateiktą apibrėžtį, ir tik jiems. Iš tiesų šio reglamento 1 straipsnyje nurodant, kad šiuo reglamentu siekiama nustatyti taisykles, kurios būtų taikomos visiems kosmetikos gaminiams, minėto reglamento taikymo sritis apribojama tik šiais gaminiams, paskui šis apribojimas patikslinamas, minėtame 2 straipsnyje išsamiai apibrėžiant „kosmetikos gaminio“ sąvoką.
- 18 Šią išvadą patvirtina Reglamento Nr. 1223/2009 6 konstatuojamoji dalis, kuri pirmiausia susijusi su, pirma, kosmetikos gaminių ir, antra, vaistų, medicinos priemonių arba biocidinių produktų atskyrimu, tačiau joje nurodoma, jog šis reglamentas taikomas „tik kosmetikos gaminiams“.
- 19 Taigi reikia išnagrinėti, ar nagrinėjami lėšiai atitinka visus kriterijus, kurie nurodyti Reglamento Nr. 1223/2009 2 straipsnio 1 dalies a punkte įtvirtintos sąvokos apibrėžtyje. Kaip matyti iš šios nuostatos, minėta apibrėžtis grindžiama trimis sudėtiniais kriterijais, būtent, pirma, nagrinėjamo gaminio pobūdžiu (medžiaga ar medžiagų mišinys), antra, žmogaus kūno dalimi, ant kurios šis gaminys gali būti panaudotas, ir, trečia, tikslu, kurio siekiama naudojant minėtą gaminį.
- 20 Dėl pirmojo kriterijaus, susijusio su nagrinėjamo gaminio pobūdžiu, pažymėtina, kad Reglamento Nr. 1223/2009 2 straipsnio 1 dalies b punkte „cheminė medžiaga“ apibrėžiama kaip natūralus arba per gamybos procesą gautas cheminis elementas ir cheminių elementų junginys, įskaitant priedus, reikalingus jo stabilumui išlaikyti, ir priemaišas, atsirandančias gaminant, išskyrus tirpiklius, kurie gali būti atskirti nedarant poveikio cheminės medžiagos stabilumui ar nepakeičiant jos sudėties“. Šio reglamento 2 straipsnio 1 dalies c punkte numatyta, kad sąvoka „mišinys“ reiškia „dviejų ar daugiau cheminių medžiagų mišinį ar tirpalą“. Taigi, atsižvelgiant į nagrinėjamų lėšių objektyvias savybes, kurios leidžia juos suvokti kaip objektus, jie negali būti laikomi „cheminėmis medžiagomis“ arba „mišiniu“, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą.
- 21 Kiek tai susiję su antruoju kriterijumi, Reglamento Nr. 1223/2009 2 straipsnio 1 dalies a punkte pateiktoje „kosmetikos gaminio“ sąvokos apibrėžtyje išvardijamos žmogaus kūno dalys, ant kurių šis gaminys gali būti naudojamas. Šis sąrašas yra išsamus; tai aiškiai parodo išsamai ir tiksliai šios nuostatos formuluotė, taip pat aplinkybė, kad Sąjungos teisės aktų leidėjas atsisakė pridurti bet kokį žodį, kaip antai „kaip“, „pavyzdžiui“, „pirmiausia“, „ir t. t.“, kuris rodytų, jog minėtas sąrašas yra tik pavyzdinis. Nagrinėjami lėšiai dedami ant akies ragenos, apie kurią nei šiame išsamiaame sąrašė, nei kitoje Reglamento Nr. 1223/2009 nuostatoje nieko nekalbama. Iš to matyti, kad nagrinėjami lėšiai neatitinka šio antrojo kriterijaus.
- 22 Dėl trečiojo kriterijaus, susijusio su tikslu, kurio siekiama naudojant gaminį, pažymėtina: kadangi nagrinėjami lėšiai keičia akies ragenos, ant kurios dedami, vaizdą, jais nesiekama tik arba daugiausia valyti, kvėpinti, pakeisti kurios nors kūno dalies, nurodytos Reglamento Nr. 1223/2009 2 straipsnio 1 dalies a punkte, išvaizdą, apsaugoti, išlaikyti jų gerą būklę arba pašalinti kūno kvapus. Todėl šis kriterijus negali būti tenkinamas.

- 23 Remiantis vertinimu, kurį atliekant pagal Reglamento Nr. 1223/2009 7 konstatuojamąją dalį atsižvelgiama į visas nagrinėjamų lėšių savybes, darytina išvada, jog jie netenkina nė vieno iš trijų sudėtinių kriterijų, kad atitiktų šio reglamento 2 straipsnio 1 dalies a punkte įtvirtintą sąvokos „kosmetikos gaminys“ apibrėžtį. Todėl konstatuotina, kad nagrinėjami lėšiai negali būti laikomi „kosmetikos gaminiais“, kaip tai suprantama pagal šią apibrėžtį, vadinasi, jiems negali būti taikomas minėtas reglamentas.
- 24 Šios išvados negali paneigti tai, kad ant nagrinėjamų lėšių pakuotės nurodyta, jog tai yra „akims skirta kosmetikos priemonė, kuriai taikoma Kosmetikos direktyva“.
- 25 Iš tiesų, priešingai, nei Sąjungos teisės aktų leidėjas nusprendė dėl kitų gaminių, pirmiausia vaistų, Reglamento Nr. 1223/2009 2 straipsnio 1 dalies a punkte pateiktoje apibrėžtyje nenurodyta kosmetikos gaminių pagal „pateikimą“ kategorija, o tai teisiškai leistų gaminių laikyti „kosmetikos gaminiu“ remiantis vien tuo, kad jis taip pateikiamas.
- 26 Tačiau šis vertinimas nekliudo atitinkamu atveju taikyti taisyklių, kurios leidžia kompetentingoms nacionalinėms institucijoms tikrinti, ar nuoroda ant nagrinėjamų lėšių pakuotės, jog tai yra „akims skirta kosmetikos priemonė, kuriai taikoma Kosmetikos direktyva“, nėra klaidinama komercinė veikla.
- 27 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į pateiktus klausimus reikia atsakyti, kad Reglamentas Nr. 1223/2009 turi būti aiškinamas taip, jog jis netaikomas nagrinėjamiems lėšiams, nepaisant to, kad ant jų pakuotės nurodyta, jog tai yra „akims skirta kosmetikos priemonė, kuriai taikoma Kosmetikos direktyva“.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 28 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (septintoji kolegija) nusprendžia:

2009 m. lapkričio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1223/2009 dėl kosmetikos gaminių turi būti aiškinamas taip, kad jis netaikomas spalvotiems nekorekciniais teminiams kontaktiniams lėšiams, nepaisant to, kad ant jų pakuotės nurodyta, jog tai yra „akims skirta kosmetikos priemonė, kuriai taikoma Kosmetikos direktyva“.

Parašai.